

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 801

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 6 september 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Singlevriendelijk beleid - Kinderopvangtoeslag

Steeds meer Vlamingen zijn single. In 2020 waren 8% van de Vlaamse huishoudens alleenstaande ouders en 32% waren alleenwonenden. Het Federaal Planbureau voorziet in een stijging tot 50% tegen 2060.

De Vlaamse regelgeving is daarentegen vaak heel conservatief en is niet steeds aangepast aan de maatschappelijke realiteit waarbij singles een grote groep in de samenleving vormen. Tijdens de commissievergadering Binnenlands Bestuur, Gelijke Kansen en Inburgering van 22 februari 2022 gaf minister Somers aan hier samen met de Vlaamse Regering aan te willen werken.

Elke ouder die zijn kind naar een Nederlandstalige kinderopvang, onthaalouder of crèche in Vlaanderen of Brussel brengt en daarvoor een prijs betaalt die niet afhangt van het inkomen, is gerechtigd tot een kinderopvangtoeslag. Dit is een bedrag van 3,36 euro per volledige of 1,68 euro per halve dag dat het kind in de opvang spendeert. Iedereen die al een groeipakket ontvangt is automatisch gerechtigd tot deze toeslag.

Voor singles, nog meer dan voor koppels, is deze toeslag een belangrijke vorm van ondersteuning. Zij hebben geen partner meer om op te rekenen voor de opvang en moeten dus vaker hun toevlucht zoeken tot de opvang. Dit brengt uiteraard voor hen grote meerkosten mee.

1. Hoeveel kinderopvangtoeslagen werden sinds de invoer van het groeipakket uitgekeerd?
 - a) Graag een overzicht in Excel, per jaar, telkens met uitsplitsing hoeveel daarvan alleenstaanden, in co-ouderschap of koppels zijn.
 - b) Hoe interpreteert de minister deze cijfers? Ziet zij hierin bepaalde tendensen? Hoe staat de minister hiertegenover?
2. Hoeveel dagen spenderen kinderen gemiddeld per maand in de opvang?
 - a) Graag een overzicht in Excel, per jaar sinds de invoering van het groeipakket, telkens met uitsplitsing volgens alleenstaande ouders, co-ouderschap en koppels.
 - b) Hoe interpreteert de minister deze cijfers? Ziet zij hierin bepaalde tendensen? Hoe staat de minister hiertegenover?
3. Ouders die niet groeipakket-gerechtigd zijn kunnen een aanvraag indienen om alsnog deze toeslag te krijgen.

- a) Hoeveel aanvragen werden ingediend voor de kinderopvangtoeslag? Graag een overzicht in Excel, per jaar sinds de invoering van het groeipakket, telkens met uitsplitsing hoeveel daarvan alleenstaanden, in co-ouderschap of koppels zijn.
 - b) Hoeveel daarvan werden effectief goedgekeurd? Graag een overzicht in Excel, per jaar sinds de invoering van het groeipakket, telkens met uitsplitsing hoeveel daarvan alleenstaanden, in co-ouderschap of koppels zijn.
 - c) Hoe interpreteert de minister deze cijfers? Ziet zij hierin bepaalde tendensen? Hoe staat de minister hiertegenover?
4. Zijn de noden die voor de toeslag in rekening gebracht worden voldoende georiënteerd op singles? Zo is bijvoorbeeld de nood aan kinderopvang bij singles hoger aangezien zij vaak geen partner hebben waar af en toe kan op gerekend worden. Denkt de minister eraan om het bedrag van deze automatische toeslag te laten fluctueren volgens de noden van ieder gezin *in concreto*?
 5. Ontving de minister enige reactie op deze toeslag van de betrokken belangenorganisaties? Zo ja, hoe staat de minister hiertegenover?

HILDE CREVITSVICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN**ANTWOORD**

op vraag nr. 801 van 6 september 2022

van **BRECHT WARNEZ**

1. a. Het Groeipakket kijkt naar 'feitelijke gezinnen' (o.b.v. domicilie) en hoeveel 'inkomensverstrekkers' er in dat gezin aanwezig zijn. Een feitelijk gezin met 1 inkomensverstrekker betekent dat er 1 inkomen is in dat gezin (dus ofwel een alleenstaande ouder, ofwel een kostwinnersgezin). Twee feitelijke gezinnen geeft aan dat het gaat om gescheiden ouders, met al dan niet een nieuwe partner met een inkomen (vandaar 2, 3 of 4 inkomensverstrekkers). Hierbij het overzicht van aantal kinderopvangtoeslagen per jaar, met uitsplitsing naar feitelijke gezinnen en aantal inkomensverstrekkers:

	2019	2020	2021
1 feitelijk gezin met 1 inkomensverstrekker	1.630	1.072	610
1 feitelijk gezin met 2 inkomensverstrekkers	31.477	31.392	31.831
2 feitelijke gezinnen met 2 inkomensverstrekkers	147	398	705
2 feitelijke gezinnen met 3 inkomensverstrekkers	24	74	156
2 feitelijke gezinnen met 4 inkomensverstrekkers	4	7	22
Onbekend	2.463	2.790	1.528
TOTAAL	35.745	35.733	34.852

- b. Deze cijfers geven aan dat vooral (niet gescheiden) koppels die allebei gaan werken ('2 inkomensverstrekkers') gebruik maken van kinderopvang die niet inkomensgerelateerd is.
2. a. Hierbij overzicht van het aantal dagen die kinderen gemiddeld per maand spenderen in de niet-inkomensgerelateerde kinderopvang. Deze cijfers zijn berekend o.b.v. het maandelijks uitgekeerd bedrag aan kinderopvangtoeslag, gedeeld door het toeslagbedrag per (halve) dag:

Rechtsperiode berekend recht	1 feitelijk gezin met 1 inkomensverstrekker	1 feitelijk gezin met 2 inkomensverstrekkers	2 feitelijke gezinnen met 2 inkomensverstrekkers	2 feitelijke gezinnen met 3 inkomensverstrekkers	2 feitelijke gezinnen met 4 inkomensverstrekkers	Onbekend
2019/01	12	12,5	14,5	9,5	19	12,5
2019/02	12	12,5	14,5	11,5	20	12,5
2019/03	12	12	13,5	10,5	21	12
2019/04	11	11	11,5	8,5	21	11
2019/05	12	12,5	14	9,5	11,5	12,5
2019/06	11,5	12	12	10,5	10	11,5

2019/07	9,5	9	11	9,5	7	9,5
2019/08	9	9	8,5	9	6,5	9
2019/09	13	13	13	11	6	13
2019/10	13,5	14	13	14	10,5	14
2019/11	11,5	11,5	11	13	8,5	12
2019/12	10	9,5	9,5	10	7	10
2020/01	12,5	12,5	11,5	10,5	11,5	12,5
2020/02	11,5	11,5	10,5	9,5	7,5	11,5
2020/03	8	8	7	7	6,5	8
2020/04	9,5	9,5	9,5	9,5	7	10
2020/05	9	9	8	10	7,5	9
2020/06	12	12,5	11	11,5	12	12
2020/07	9	8,5	8,5	7,5	10	8,5
2020/08	9	9	8,5	8,5	0	9,5
2020/09	13,5	13,5	12	11	0,5	13,5
2020/10	13	13,5	12	10,5	10	13,5
2020/11	10	10,5	10	10	9	10
2020/12	10	10	9,0	9	4,5	10,5
2021/01	13	12,5	12,0	11,5	13	12,5
2021/02	11,5	11,5	10,5	10,5	11,5	11,5
2021/03	13	13	12,5	12	13	13
2021/04	9,5	10	9,5	9,5	10	9,5
2021/05	10,5	10,5	10	10	10,5	10
2021/06	14	13,5	13,0	12,5	13,5	13,5
2021/07	9	8	8	8	8,5	8
2021/08	9,5	9,5	9	8,5	10,5	9,5
2021/09	13,5	13,5	12,5	12,5	12	13,5
2021/10	13	13	12	12,5	11	13
2021/11	10,5	10	9,5	9,5	8,5	10,5
2021/12	10	9,5	9,5	9	9,5	9,5

- b. Uit deze cijfers zijn geen opvallende verschillen per categorie te halen. De cijfers wisselen ook te sterk in de tijd om er tendensen volgens gezinstype uit te kunnen afleiden.
3. De kinderopvangtoeslag wordt automatisch toegekend, ook voor ouders die geen gezinsbijslagen krijgen via het Groeipakket (en dus buiten Vlaanderen wonen). Als er nog geen uitbetaler gekend is, pikt FONS, de publieke uitbetaler deze kinderen op.
- a) Aangezien kinderopvangtoeslagen automatisch worden toegekend, kunnen we geen antwoord geven op deze vraag.
- b) Hierbij overzicht van het aantal kinderopvangtoeslagen per jaar voor de gezinnen die geen gezinsbijslagen ontvangen via het Groeipakket:

		Geen recht op gezinsbijslag
2019	1 feitelijk gezin met 1 inkomensverstrekker	232
	1 feitelijk gezin met 2 inkomensverstrekkers	1.929
	2 feitelijke gezinnen met 2 inkomensverstrekkers	49
	2 feitelijke gezinnen met 3 inkomensverstrekkers	8
	2 feitelijke gezinnen met 4 inkomensverstrekkers	2
	Onbekend	497
	TOTAAL	2.717
2020	1 feitelijk gezin met 1 inkomensverstrekker	158
	1 feitelijk gezin met 2 inkomensverstrekkers	1.705
	2 feitelijke gezinnen met 2 inkomensverstrekkers	60
	2 feitelijke gezinnen met 3 inkomensverstrekkers	12
	2 feitelijke gezinnen met 4 inkomensverstrekkers	0
	Onbekend	325
TOTAAL	2.260	
2021	1 feitelijk gezin met 1 inkomensverstrekker	98
	1 feitelijk gezin met 2 inkomensverstrekkers	1.389
	2 feitelijke gezinnen met 2 inkomensverstrekkers	60
	2 feitelijke gezinnen met 3 inkomensverstrekkers	5
	2 feitelijke gezinnen met 4 inkomensverstrekkers	0
	Onbekend	310
TOTAAL	1.862	

- c) Ook bij deze cijfers valt op dat niet gescheiden ouders met 2 inkomens het meest gebruik maken van de niet-inkomensgerelateerde kinderopvang.
4. Aangezien singles maar over 1 inkomen kunnen beschikken, lijkt het meer aangewezen dat ze terecht kunnen in de inkomensgerelateerde kinderopvang. Uit de cijfers zien we duidelijk dat voornamelijk koppels met 2 inkomens gebruik maken van de niet-inkomensgerelateerde kinderopvang, wat deze aanname voor een stuk bevestigt. Bijgevolg lijkt het vooral belangrijk om voor singles met 1 inkomen in te zetten op voldoende inkomensgerelateerde plaatsen.
5. Sinds mijn aantreden als minister heb ik hier geen vragen over ontvangen.